

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja sen liitteenä olevasta asetustalonnoksesta koskien valtion tutkimusrahoituksen laajentamista yliopistotasoiseen sosiaalityön tutkimukseen VN/10145/2019 ja STM116:00/2019

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus kiittää tilaisuudesta tulla kuulluksi hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä lakia tarkentavasta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen luonnoksesta yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta.

Sosiaalialan tutkijat ja käytännön toimijat ovat jo pitkään esittäneet valtion tutkimusrahoituksen laajentamista yliopistotasoiseen sosiaalityön tutkimukseen. Käsillä oleva hallituksen esitys ja sosiaali- ja terveysministeriön asetus vastaavat tähän tarpeeseen erinomaisesti.

Esitysluonnoksessa nykyiseen sosiaalihuoltolakiin lisättäisiin uusi 60 c § ja sitä täydentävä asetus.

Laki laajentaisi nykyisin vain terveydenhuoltoa koskevan yliopistotasaisen tutkimuksen rahoittamisen valtion varoista koskemaan myös sosiaalihuoltoa. Lakiesitys tarjoaa uudenlaiset edellytykset sosiaalityön yliopistotasaisen tutkimuksen ja tutkimusperustaisten työkäytäntöjen vahvistamiselle.

Lausunnoille lähetetty lainsäädännön kokonaisuus on valmisteltu syksyn 2019 mittaan työryhmässä, jossa olivat edustettuina sosiaalityön opetusta antavat yliopistot, STM, käytännön toimijat ja sosiaalialan osaamiskeskuksat. Valmistelutyön pohjana on käytetty nykyistä terveyden tutkimuksen valtion rahoitusta koskevaa sääntelyä ja rahoituksen myöntämiseen liittyviä käytäntöjä, joita on sovellettu sosiaalihuollon rakenteisiin, käytännön toimintaan sekä sosiaalityön tutkimukseen. Koska sosiaalihuolto eroaa terveydenhuollosta, on tehty myös erilaisia ratkaisuja: esimerkiksi lakiesitykseen sisällytetty ratkaisu siitä, että rahoitus myönnettäisiin valtakunnallisesti sosiaali- ja terveysministeriöstä, on sosiaalihuollon rakenteet ja käytettävissä olevan rahoituksen määrä huomioiden järkevä esitys.

Asetukseen kirjatut tutkimuksen painoalat ovat sopivan laaja-alaisia. Ne vastaavat hyvin ajankohtaisiin sosiaalityön haasteisiin ja mahdollistavat monitoimijaisten tutkimushankkeiden toteutuksen sekä sosiaalityön eri asiakasryhmiin liittyvän tutkimuksen. Sosiaalialan

osaamiskeskustyön näkökulmasta on tärkeää, että myös ne voivat toimia rahoituksen hakijoina, mikäli saavat kokoon tarpeeksi korkeatasoisen hakijakonsortion.

Sote-uudistukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että sosiaalihuollolle ja terveydenhuollolle luodaan lainsäädännöllä yhdenvertaiset rakenteet ja rahoitusjärjestelmät myös koulutuksessa ja tutkimuksessa. Esitys on askel kohti yhdenvertaisia TKI-rakenteita. Tässä toteutuu hallitusohjelman kirjaus, jossa luvataan turvata sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämisrakenne (s.150).

Kaiken kaikkiaan uusi rahoitusmuoto antaa mahdollisuuden edistää tutkimusperustaista sosiaalityön toimintakulttuuria. *"Ilman tutkimusta ei voi perustellusti kehittää käytäntöjä"* – to-dettiin Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen strategiatyöpajassa 28.10.2019.

Päivi Kalilainen
Puheenjohtaja
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Marja Heikkilä
Johtaja
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus